

ADMINISTRAVIMO IŠLAIDŲ ANALIZĖ

Nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 415 "Dėl bankroto administravimo išlaidų rekomendacinių dydžių sąrašo ir atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo taisyklių patvirtinimo", patvirtintų Bankroto administravimo išlaidų rekomendacinių dydžių sąrašo ir atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo taisyklių (toliau – taisyklės) įsigaliojimo, analizuojant 2016-05-01–2019-02-28 laikotarpiu pradėtų ir baigtų (3858 įmonių) bankroto procesus matyti, kad (žr. 1 lent.):

- 93,5 proc. įmonių yra MAŽOS įmonės (pagal Bankroto administratorių atrankos taisyklių patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 647, 10 punktą (toliau – Atrankos taisyklės), kai įmonė neturi turto arba turto vertė neviršija 30 tūkst. Eur, kreditorių reikalavimai neviršija 30 tūkst. Eur, kreditorių skaičius neviršija 40 kreditorių);
- 4,6 proc. įmonių yra VIDUTINĖS įmonės (pagal Atrankos taisykles, kai turto vertė 30–300 tūkst. Eur, kreditorių reikalavimai sudaro 30–300 tūkst. Eur, kreditorių skaičius sudaro nuo 41 iki 80 kreditorių)
- 1,8 proc. įmonių yra DIDELĖS įmonės (pagal Atrankos taisykles, kai turto vertė viršija 300 tūkst. Eur, kreditorių reikalavimai viršija 300 tūkst. Eur, o kreditorių skaičius viršija 80 kreditorių).

1 lent.

Bankroto procesų vidutiniai rodikliai suskirstyti pagal įmonės sisteminį dydį
(2016-05-01–2019-02-28 pradėti ir jau baigti procesai)

tūkst. Eur

Įmonės sisteminis dydis	Procesai		Vid. procesų trukmė (m.)	Vid. turtas	Vid. įkeistas turtas	Vid. kredit. skaičius	Vid. kreditorių reikalavimai		Kreditor. reikalav. ir turto santykis	Vid. įplaukos	Vid. lėšos kreditorių sąskaitose ¹
	įm. sk.	dalis (%)					vid. patvirtinti	bendras patenkinimo %			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
MAŽA	3609	93,5	0,9	4,7	0,1	5	55,5	1,5	11,7	1,4	0,1
VIDUTINĖ	178	4,6	1,2	72,9	6,2	25	294,9	4,6	4,0	20,7	4,9
DIDELĖ	71	1,8	1,3	1008,9	230,1	44	1524,3	13,4	1,5	208,8	45,4
Iš viso²:	3858	100	0,9	26,4	4,6	7	93,6	5,5	3,6	6,1	1,2

Analizuojamų įmonių bankroto procedūros užtruko vidutiniškai apie metus:

- mažų įmonių bankroto procesų trukmė – 0,9 metų;
- vidutinių įmonių bankroto procesų trukmė – 1,2 metų;
- didelių įmonių bankroto procesų trukmė – 1,3 metų;

¹ Lėšos kreditorių sąskaitose – prie įplaukų pridėjus pinigų likučius bankroto pradžioje ir atėmus administravimo išlaidas, gautas sumas iš ŽŪM ir GF (be admin. išl. iš GF lėšų) bei pervestas sumas įkaito turėtojams.

² Bendros sumos, vidurkiai skaičiuoti nuo visos visumos.

Visi įmonių rodikliai vidutiniškai tenkantys 1 įmonei: turtas bankroto proceso pradžioje, įplaukos, patvirtinti kreditorių reikalavimai bei jų patenkinimas proporcingai didėja priklausomai nuo įmonių dydžio. Mažų įmonių vidutinis turtas sudaro 4,7 tūkst. Eur, vidutinių įmonių – 72,9 tūkst. Eur, o didelių įmonių – 1008,9 tūkst. Eur. Mažų įmonių vidutiniai kreditorių reikalavimai sudaro 55,5 tūkst. Eur, vidutinių įmonių – 294,9 tūkst. Eur, o didelių įmonių – 1524,3 tūkst. Eur.

Didelių įmonių visi kreditorių reikalavimai viršija visą turtą apie 1,5 karto, vidutinių įmonių – 4 kartus, o mažų įmonių – apie 12 kartų (žr. 1 lent.). Toks didelis santykis mažų įmonių atveju atsiranda, nes didžioji dauguma (apie 80 proc.) mažų įmonių neturi turto. Vidutinės beturtės įmonės sudaro apie 10 proc. (žr. 2 lent.).

2 lent.

Bankroto procesų, suskirstytų pagal įmonės sisteminį dydį ir pagal įmones, kurios turi arba neturi turto, vidutiniai rodikliai (2016-05-01–2019-02-28 pradėti ir jau baigti procesai)

tūkst. Eur

Įmonės sisteminis dydis	Procesai		Vid. bankroto trukmė	Vid. administravimo išlaidos		Iš jų: vid. administratoriaus atlyginimas		Vid. įplaukos	Vid. kreditorių sąskaitose lėšos	Kreditorių reikalavimai		Patenkinti reikalavimai	
	Įm. sk.	%		pagal sąmatą	fakt. apmok.	pagal sąmatą	fakt. apmok.			kreditorių skaičius	patvirtinti reikalavimai	iš viso	patenkimo %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
MAŽA	3609	100	0,9	3,4	0,6	1,6	0,3	1,4	0,1	5	55,5	0,8	1,5
Beturtės įm.	2882	79,9	0,8	2,8	0,2	1,3	0,1	0,5	0,0	4	37,9	0,3	0,9
Kitos įm.	727	20,1	1,1	5,8	2,4	2,9	1,3	4,8	0,6	9	125,7	2,7	2,1
VIDUTINĖ	178	100	1,2	13,3	7,9	6,6	4,5	20,7	4,9	25	294,9	13,6	4,6
Beturtės įm.	19	10,7	1,5	4,5	0,4	2,4	0,4	1,4	0,0	11	98,6	1,1	1,1
Kitos įm.	159	89,3	1,2	14,3	8,9	7,1	5,0	23,0	5,5	26	318,4	15,1	4,8
DIDELĖ	71	100	1,3	30,0	21,4	15,4	11,8	208,8	45,4	44	1524,3	204,1	13,4
Beturtės įm.	1	1,4	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	115	807,0	0,0	0,0
Kitos įm.	70	98,6	1,3	30,4	21,7	15,6	12,0	211,8	46,0	43	1534,6	207,0	13,5

Analizuojant administravimo išlaidas ir administratoriaus atlyginimą suskirsčius įmones pagal įmonės sisteminį dydį nustatyta, kad (žr. 3 lent.):

- vienai MAŽAI įmonei pagal sąmatą patvirtintos administravimo išlaidos vidutiniškai sudarė 3,4 tūkst. Eur, kurių 48,2 proc. sudarė administratoriaus atlyginimas (1,6 tūkst. Eur), o administruojant vieną mažą įmonę faktiškai buvo patirta vidutiniškai 0,6 tūkst. Eur administravimo išlaidų, iš kurių administratoriaus atlyginimas sudarė 51,6 proc. (0,3 tūkst. Eur).

- vienai VIDUTINEI įmonei pagal sąmatą patvirtintos administravimo išlaidos sudarė vidutiniškai 13,3 tūkst. Eur, kurių 49,4 proc. sudarė administratoriaus atlyginimas (6,6 tūkst. Eur), o administruojant vieną vidutinę įmonę buvo faktiškai patirta vidutiniškai 7,9 tūkst. Eur administravimo išlaidų, iš kurių administratoriaus atlyginimas sudarė 56,5 proc. (4,5 tūkst. Eur).
- vienai DIDELEI įmonei pagal sąmatą patvirtintos administravimo išlaidos sudarė vidutiniškai 30 tūkst. Eur, kurių 51,4 proc. sudarė administratoriaus atlyginimas (15,4 tūkst. Eur), o administruojant vieną didelę įmonę buvo faktiškai patirta vidutiniškai 21,4 tūkst. Eur administravimo išlaidų, iš kurių administratoriaus atlyginimas sudarė 55,2 proc. (11,8 tūkst. Eur).

3 lent.

Administravimo išlaidos ir administratoriaus atlyginimo dalis pagal įmonės sisteminį dydį
(2016-05-01–2019-02-28 pradėti ir jau baigti procesai)

tūkst. Eur

Įmonės sisteminis dydis	Procesai		Vidutinės administravimo išlaidos		Iš jų: vidutinis administratoriaus atlyginimas		Faktiškai apmokėta dalis (%) nuo admin. išl. pagal sąmatą	Admin. atlyg. dalis (%) pagal sąmatą nuo visos sąmatos	Admin. atlyg. apmokėta dalis (%) nuo numatytos pagal sąmatą	Admin. atlyg. apmokėta nuo apmokėtų admin. išl. dalis %
	Įm. sk.	dalis (%)	pagal sąmatą	faktiškai apmokėta	pagal sąmatą	faktiškai apmokėta				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
MAŽA	3609	93,5	3,4	0,6	1,6	0,3	18,9	48,2	20,2	51,6
VIDUTINĖ	178	4,6	13,3	7,9	6,6	4,5	60,0	49,4	68,5	56,5
DIDELĖ	71	1,8	30,0	21,4	15,4	11,8	71,3	51,4	76,6	55,2
Iš viso:	3858	100	4,3	1,4	2,1	0,7	31,4	48,8	34,7	54,0

Iš pateiktos 3 lentelės duomenų pastebima, kad visų įmonių tipų suskirstytų pagal dydį administratoriaus atlyginimo tūkst. Eur nustatoma apie pusę (apie 48–51 proc.) visų administravimo išlaidų pagal sąmatą, ir faktiškai apmokėto administratoriaus atlyginimo nuo apmokėtų visų administravimo išlaidų dalis (%) taip pat sudaro kiek daugiau nei pusę (apie 52–57 proc.).

Analizuojant faktiškai apmokėtą administravimo išlaidų dalį (%) nuo visų pagal sąmatą nustatytų administravimo išlaidų, pastebimas augimas priklausomai nuo įmonės dydžio. Mažų įmonių rodiklis tesiekia apie 19 proc., vidutinių įmonių – 60 proc., o didelių – 71,3 proc. Panaši tendencija pastebima nagrinėjant administratoriaus atlyginimo apmokėtą dalį (%) nuo numatytos administratoriaus atlyginimo dalies pagal sąmatą: mažų įmonių rodiklis sudaro šiek tiek virš 20 proc., vidutinių įmonių – 68,5 proc., o didelių – 76,6 proc.

Darytina išvada, kad nepriklausomai nuo įmonės dydžio kreditoriai administratoriui paskiria atlyginimą pusę visos administravimo išlaidų sąmatos, bei administratoriai faktiškai gauna pusę visų išmokėtų administravimo išlaidų sumos. Tačiau kuo įmonė didesnė tuo didesnė dalis apmokama nuo numatytų pagal sąmatą administravimo išlaidų ar numatyto administratoriaus atlyginimo.

Administravimo išlaidos ir administratoriaus atlyginimas pagal įmonės sisteminį dydį
(2016-05-01–2019-02-28 pradėti ir jau baigti procesai)

tūkst. Eur

Suskirstymas pagal įmonės sisteminį dydį, bankroto procedūras ar administratorius	Procesai		Procesų trukmė (vidurkis)	Administravimo išlaidos pagal sąmatą		Administravimo išlaidos faktiškai apmokėta		Administratoriaus atlyginimas pagal sąmatą		Administratoriaus atlyginimas faktiškai apmokėta	
	įm. sk.	dalis (%)		iš viso	vidurkis	iš viso	vidurkis	iš viso	vidurkis	iš viso	vidurkis
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
MAŽA	3609	93,5	0,9	12230,7	3,4	2310,8	0,6	5897,8	1,6	1191,6	0,3
Teismo, iš jo:	3375	93,5	0,9	11429,6	3,4	2078,9	0,6	5474,1	1,6	1076,5	0,3
Nesupaprastinti	1395	41,3	1,0	6833,4	4,9	1458,2	1,0	3197,0	2,3	786,3	0,6
Supaprastinti	1980	58,7	0,9	4596,2	2,3	620,6	0,3	2277,1	1,2	290,2	0,1
Ne teismo	234	6,5	0,3	801,1	3,4	231,9	1,0	423,7	1,8	115,1	0,5
Fiziniai admin.	1218	33,7	0,9	3492,8	2,9	605,8	0,5	1908,4	1,6	308,6	0,3
Teismo, iš jo:	1186	97,4	0,9	3328,2	2,8	565,2	0,5	1793,4	1,5	286,7	0,2
Nesupaprastinti	475	40,1	1,1	1883,6	4,0	357,8	0,8	1008,0	2,1	191,9	0,4
Supaprastinti	711	59,9	0,8	1444,6	2,0	207,4	0,3	785,4	1,1	94,8	0,1
Ne teismo	32	2,6	0,5	164,6	5,1	40,6	1,3	115,0	3,6	21,9	0,7
Juridiniai admin.	2391	66,3	0,9	8737,9	3,7	1705,0	0,7	3989,4	1,7	883,0	0,4
Teismo, iš jo:	2189	91,6	0,9	8101,4	3,7	1513,7	0,7	3680,7	1,7	789,8	0,4
Nesupaprastinti	920	42,0	1,0	4949,8	5,4	1100,4	1,2	2189,0	2,4	594,4	0,6
Supaprastinti	1269	58,0	0,9	3151,6	2,5	413,2	0,3	1491,7	1,2	195,4	0,2
Ne teismo	202	8,4	0,3	636,5	3,2	191,3	0,9	308,7	1,5	93,2	0,5
VIDUTINĖ	178	4,6	1,2	2359,8	13,3	1415,1	7,9	1166,6	6,6	799,4	4,5
Teismo, iš jo:	141	79,2	1,4	1884,0	13,4	1165,3	8,3	928,9	6,6	665,2	4,7
Nesupaprastinti	139	98,6	1,4	1877,7	13,5	1165,3	8,4	925,6	6,7	665,2	4,8
Supaprastinti	2	1,4	1,3	6,3	3,1	0,0	0,0	3,3	1,6	0,0	0,0
Ne teismo	37	20,8	0,8	475,8	12,9	249,8	6,8	237,7	6,4	134,2	3,6
Fiziniai admin.	53	29,8	1,3	647,6	12,2	395,2	7,5	315,6	6,0	210,1	4,0
Teismo, iš jo:	48	90,6	1,3	621,1	12,9	387,4	8,1	298,0	6,2	204,4	4,3
Nesupaprastinti	46	95,8	1,3	614,8	13,4	387,4	8,4	294,8	6,4	204,4	4,4
Supaprastinti	2	4,2	1,3	6,3	3,1	0,0	0,0	3,3	1,6	0,0	0,0
Ne teismo	5	9,4	0,8	26,5	5,3	7,8	1,6	17,6	3,5	5,7	1,1
Juridiniai admin.	125	70,2	1,2	1712,2	13,7	1019,9	8,2	851,0	6,8	589,4	4,7
Teismo	93	74,4	1,4	1262,9	13,6	777,9	8,4	630,8	6,8	460,8	5,0
Ne teismo	32	25,6	0,8	449,2	14,0	242,0	7,6	220,2	6,9	128,5	4,0
DIDELĖ	71	1,8	1,3	2129,2	30,0	1517,5	21,4	1094,1	15,4	837,9	11,8
Teismo	40	56,3	1,7	1494,4	37,4	1129,8	28,2	717,5	17,9	594,1	14,9
Ne teismo	31	43,7	0,9	634,8	20,5	387,7	12,5	376,7	12,2	243,8	7,9
Fiziniai admin.	22	31,0	1,7	645,2	29,3	494,8	22,5	283,1	12,9	221,5	10,1
Teismo	18	81,8	1,7	612,2	34,0	488,8	27,2	262,1	14,6	218,5	12,1
Ne teismo	4	18,2	1,3	33,0	8,3	6,0	1,5	21,0	5,3	3,0	0,8
Juridiniai admin.	49	69,0	1,2	1484,0	30,3	1022,7	20,9	811,1	16,6	616,5	12,6
Teismo	22	44,9	1,6	882,2	40,1	641,0	29,1	455,4	20,7	375,6	17,1
Ne teismo	27	55,1	0,9	601,8	22,3	381,7	14,1	355,7	13,2	240,8	8,9
Iš viso:	3858	100	0,9	16719,7	4,3	5243,3	1,4	8158,5	2,1	2828,9	0,7

Detaliau analizuojant bankroto procesus ir skirstant juos į teisinius ir ne teismo tvarka vykdomus procesus pastebima, kad kuo įmonė didesnė, tuo dažniau bankroto procesai vykdomi ne teismo tvarka (mažų įmonių neteisminiai procesai sudaro tik 6,5 proc., vidutinių įmonių – 20,8 proc., o didelių – 43,7 proc.). Ne teismo tvarka vykdomų procesų trukmė palyginus su teisiniais procesais yra mažesnė: mažų įmonių neteisminiai procesai vykdomi 3 kartus trumpiau nei teisiniai procesai (teismo – 0,9 m., ne teismo – 0,3 m.), vidutinių (teismo – 1,4 m., ne teismo – 0,8 m.) ir didelių (teismo – 1,7 m., ne teismo – 0,9 m.) įmonių – beveik perpus trumpiau. Taip pat pastebima, bankroto proceso trukmės priklausomybė nuo įmonės dydžio, kuo įmonė didesnė tuo bankroto procesas užtrunka ilgiau, ir tuo didesnės administravimo išlaidos (žr. 4 lent.).

Mažų įmonių neteisminių procesų vidutinės faktinės administravimo išlaidos ir administratoriaus atlyginimas yra kiek didesnis nei teisminių procesų, tačiau vidutinių įmonių administratoriaus atlyginimas truputį didesnis teismo tvarka vykdomuose procesuose, o didelių įmonių – teismo tvarka vykdomuose procesuose dvigubai didesnis.

Teisinius procesus skirstant į supaprastintus ir įprasta tvarka vykdomus bankroto procesus matyti, kad supaprastinta tvarka vykdomų procesų administravimo išlaidos ir administratoriaus atlyginimas yra ženkliai mažesnis arba administratoriams tenka prisiimti riziką ir administravimo išlaidas sumokėti iš savų lėšų.

Nagrinėjant duomenis pagal juridinius ar fizinius administratorius visose įmonių rūšyse pagal dydį juridinių administratorių administravimo išlaidų ir administratoriaus atlyginimų vidurkiai yra didesni. Mažų įmonių bankroto procedūros tiek administruojant juridiniams, tiek fiziniams administratoriams vidutiniškai užtrunka vienodai (0,9 m.), tačiau administruojant vidutines įmones fiziniai asmenys užtrunka ilgiau (fiziniai – 1,3 m.; juridiniai – 1,2 m.), o didelių įmonių fizinių asmenų administruojamų bankroto procesų trukmė dar labiau didėja (fiziniai – 1,7 m.; juridiniai – 1,2 m.). Tai parodo, kad juridiniai administratoriai per trumpesnį laiką patiria didesnes išlaidas, ir atvirkščiai: fiziniai asmenys per ilgesnį laikotarpį – mažiau išlaidų. Taip pat pastebima, kad juridiniai bankroto administratoriai visose įmonių grupėse administruoja beveik apie 70 proc. visų bankrutavusių įmonių. Tai parodo, kad per automatinę Bankroto administratorių atrankos kompiuterinę programą dažniau parenkami juridiniai asmenys.

Faktinės administravimo išlaidos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 27 d. nutarimo Nr. 415 "Dėl bankroto administravimo išlaidų rekomendacinių dydžių sąrašo ir atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo taisyklių patvirtinimo" (toliau – nutarimas) 2 punktu Lietuvos Respublikos finansų ministerija įpareigota ne rečiau kaip kartą per 3 metus peržiūrėti Bankroto administravimo išlaidų rekomendacinių dydžių sąrašą ir teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl šių dydžių pakeitimo. Siekiant detaliau išanalizuoti laikotarpį po minėto akto įsiteisėjimo galima įvertinti, kaip sėkmingai buvo pritaikytas bankroto administravimo išlaidų ir administratoriaus atlyginimo reguliavimas. Nagrinėjamu laikotarpiu 2016-05-01–2019-02-28 atrinkus pradėtų ir jau baigtų bankroto procesų administravimo išlaidas bei suskirsčius mažas, vidutines ir dideles įmones į kategorijas pagal faktines administravimo išlaidas bei išrinkus keturis faktinių išlaidų intervalus, į kuriuos patenka didžiausia įmonių dalis, galima nustatyti minimalius ir maksimalių administravimo išlaidų dydžius (žr. 5 lent.).

5 lent.

Faktinės administravimo išlaidos
(2016-05-01–2019-02-28 pradėti ir jau baigti procesai)

tūkst. Eur

Įmonės dydis pagal faktines administravimo išlaidas	Procesų sk.		Vid. bankroto trukmė	Vidutinės administravimo išlaidos		Iš jų: vidutinis administratoriaus atlyginimas	
	įm. sk.	dalis %		pagal sąmatą	faktiškai apmokėta	pagal sąmatą	faktiškai apmokėta
1	2	3	4	5	6	7	8
0 tūkst. Eur	2359	65,4	0,8	2,7	0,0	1,3	0,0
Iki 3 tūkst. Eur	995	27,6	1,0	3,5	0,7	1,8	0,3
Iki 5 tūkst. Eur	146	4,0	1,1	6,5	3,6	3,2	2,0
Iki 10 tūkst. Eur	80	2,2	1,1	8,9	7,0	4,3	3,8
Iki 20 tūkst. Eur	26	0,7	1,4	18,3	13,0	10,0	8,5
Iki 50 tūkst. Eur	2	0,1	1,0	20,5	20,0	6,2	6,2
Nuo 100 iki 200 tūkst. Eur	1	0,0	1,2	151,0	151,0	40,0	40,0
MAŽŲ ĮMONIŲ (iš viso), iš jų:	3609	100,0	0,9	3,4	0,6	1,6	0,3
Nuo 1 Eur iki 20 tūkst. Eur	1247	34,55	1,0	4,5	1,7	2,3	0,9
Nuo 1 Eur iki 200 tūkst. Eur (be 0)	1250	34,64	1,0	4,6	1,8	2,3	1,0
0 tūkst. Eur	38	21,3	1,3	6,5	0,0	3,5	0,0
Iki 3 tūkst. Eur	39	21,9	1,3	9,4	1,1	4,2	0,7
Iki 5 tūkst. Eur	18	10,1	1,1	11,6	3,9	5,2	2,1
Iki 10 tūkst. Eur	30	16,9	1,3	11,2	7,3	5,9	4,0
Iki 20 tūkst. Eur	32	18,0	1,2	17,4	14,3	7,7	7,2
Iki 50 tūkst. Eur	20	11,2	1,3	32,3	27,9	17,5	16,0
Iki 100 tūkst. Eur	1	0,6	0,9	2,0	67,2	2,0	67,2
VIDUTINIŲ ĮMONIŲ (iš viso), iš jų:	178	100,0	1,2	13,3	7,9	6,6	4,5
Nuo 3 tūkst. Eur iki 50 tūkst. Eur	100	56,2	1,2	17,5	13,0	8,7	7,1
Nuo 1 Eur iki 100 tūkst. Eur (be 0)	140	78,7	1,2	15,1	10,1	7,4	5,7
0 tūkst. Eur	14	19,7	1,1	13,5	0,0	5,5	0,0
Iki 3 tūkst. Eur	6	8,5	1,2	22,8	1,0	9,7	0,2
Iki 5 tūkst. Eur	3	4,2	1,3	36,2	4,0	8,0	1,5
Iki 10 tūkst. Eur	11	15,5	0,7	10,5	6,6	6,5	4,5
Iki 20 tūkst. Eur	7	9,9	1,4	24,3	14,1	17,1	9,2
Iki 50 tūkst. Eur	22	31,0	1,7	34,1	31,1	19,4	18,2
Iki 100 tūkst. Eur	6	8,5	1,6	73,1	63,9	36,5	34,9
Iki 200 tūkst. Eur	2	2,8	1,8	110,0	131,1	49,1	53,7
DIDELIŲ ĮMONIŲ (iš viso), iš jų:	71	100,0	1,3	30,0	21,4	15,4	11,8
Nuo 5 tūkst. Eur iki 100 tūkst. Eur	46	64,8	1,4	32,1	26,9	18,2	15,8
Nuo 1 Eur iki 200 tūkst. Eur (be 0)	57	80,3	1,4	34,0	26,6	17,8	14,7

Pagal 5 lentelės duomenis:

- Minimalios mažos įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 0,7 tūkst. Eur, o maksimalios – 13 tūkst. Eur;
- Minimalios vidutinės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 3,9 tūkst. Eur, o maksimalios – 27,9 tūkst. Eur;
- Minimalios didelės įmonės bankroto administravimo išlaidos sudarytų 6,6 tūkst. Eur, o maksimalios – 63,9 tūkst. Eur.

Palyginus 2016 m. atliktos bankroto administravimo išlaidų analizės, kurios pagrindu buvo nustatyti ir nutarimu patvirtinti bankroto administravimo išlaidų rekomendaciniai dydžiai pagal 2013–2015 m. pradėtus ir baigtus bankroto procesų rezultatus (kur administratorių atlyginimų rekomendaciniai dydžiai buvo: mažų įmonių 1–13 tūkst. Eur, vidutinių įmonių 4–28 tūkst. Eur, didelių įmonių 8–71 tūkst. Eur) su 2016–2019 m. duomenimis matyti, kad abiejų laikotarpių kai kurie dydžiai visiškai sutampa, tik mažų įmonių minimali suma mažesnė, bei mažėja visas didelių įmonių bankroto administravimo išlaidų intervalas.

Faktinis administratoriaus atlyginimas

Detaliau analizuojant faktiškai išmokėtą administratoriaus atlyginimą ir suskirsčius mažas, vidutines ir dideles įmones į kategorijas pagal faktinio administratoriaus atlyginimo intervalą bei išrinkus tris faktinių atlyginimų intervalus, į kuriuos patenka didžiausia įmonių dalis, išskirtini labiausiai tikėtini administratorių atlyginimų dydžiai (žr. 6 lent.).

6 lent.

Faktinis administratoriaus atlyginimas
(2016-05-01–2019-02-28 pradėti ir jau baigti procesai)

tūkst. Eur

Įmonės dydis pagal faktinį administratoriaus atlyginimą	Procesų sk.		Vid. bankroto trukmė	Vidutinės administravimo išlaidos		Iš jų: vidutinis administratoriaus atlyginimas	
	įm. sk.	dalis %		pagal sąmatą	faktiškai apmokėta	pagal sąmatą	faktiškai apmokėta
1	2	3	4	5	6	7	8
0 tūkst. Eur	2836	78,6	0,8	2,9	0,1	1,3	0,0
Iki 1 tūkst. Eur	385	10,7	1,0	3,4	0,7	1,8	0,3
Iki 5 tūkst. Eur	342	9,5	1,1	5,9	3,5	3,0	2,0
Iki 10 tūkst. Eur	35	1,0	1,3	11,9	9,8	7,1	6,5
Iki 20 tūkst. Eur	10	0,3	1,2	21,1	13,9	15,3	13,2
Iki 50 tūkst. Eur	1	0,0	1,2	151,0	151,0	40,0	40,0
MAŽŲ ĮMONIŲ (iš viso), iš jų:	3609	100	0,9	3,4	0,6	1,6	0,3
Nuo 1 Eur iki 10 tūkst. Eur	762	21,1	1,0	4,9	2,4	2,6	1,3
Nuo 1 Eur iki 50 tūkst. Eur (be 0)	773	21,4	1,0	5,3	2,7	2,8	1,5
0 tūkst. Eur	57	32,0	1,3	8,5	0,6	3,6	0,0
Iki 1 tūkst. Eur	13	7,3	1,2	9,4	1,2	4,5	0,3
Iki 5 tūkst. Eur	53	29,8	1,3	10,6	6,0	4,7	2,6
Iki 10 tūkst. Eur	31	17,4	1,1	19,0	13,3	8,4	6,9
Iki 20 tūkst. Eur	17	9,6	1,2	23,3	20,9	13,7	12,9
Iki 50 tūkst. Eur	6	3,4	1,1	34,5	34,7	26,6	26,5
Iki 100 tūkst. Eur	1	0,6	0,9	2,0	67,2	2,0	67,2
VIDUTINIŲ ĮMONIŲ (iš viso), iš jų:	178	100,0	1,2	13,3	7,9	6,6	4,5
Nuo 1 tūkst. Eur iki 20 tūkst. Eur	101	56,7	1,2	15,3	10,8	7,3	5,6
Nuo 1 Eur iki 100 tūkst. Eur (be 0)	121	68,0	1,2	15,5	11,4	7,9	6,6
0 tūkst. Eur	20	28,2	1,2	17,7	2,3	6,9	0,0
Iki 1 tūkst. Eur	3	4,2	1,1	32,0	2,0	8,7	0,6
Iki 5 tūkst. Eur	8	11,3	1,1	15,9	6,7	5,9	3,5
Iki 10 tūkst. Eur	9	12,7	1,2	14,0	12,0	8,3	6,8
Iki 20 tūkst. Eur	17	23,9	1,6	38,8	31,9	17,8	14,1
Iki 50 tūkst. Eur	11	15,5	1,6	46,7	46,2	27,7	27,9
Iki 100 tūkst. Eur	3	4,2	1,2	84,0	84,2	66,8	66,9
DIDELIŲ ĮMONIŲ (iš viso), iš jų:	71	100,0	1,3	30,0	21,4	15,4	11,8
Nuo 5 tūkst. Eur iki 50 tūkst. Eur	37	52,1	1,5	35,1	31,3	18,4	16,4
Nuo 1 Eur iki 100 tūkst. Eur (be 0)	51	71,8	1,4	34,8	28,9	18,7	16,4

Pagal 6 lentelės duomenis didžiausia įmonių dalis sudaro:

- Mažų įmonių administratoriaus faktinio atlyginimo intervalo nuo 1 Eur iki 10 tūkst. Eur vidurkiai sudaro nuo 0,3 tūkst. Eur iki 6,5 tūkst. Eur. Bendras šio intervalo vidurkis – 1,3 tūkst. Eur. Iš viso (išeliminavus nulines reikšmes) vidutinis faktinis atlyginimas sudaro 1,5 tūkst. Eur;
- Vidutinių įmonių administratoriaus faktinio atlyginimo intervalo nuo 1 tūkst. Eur iki 20 tūkst. Eur vidurkiai sudaro nuo 2,6 tūkst. Eur iki 12,9 tūkst. Eur. Bendras šio intervalo vidurkis – 5,6 tūkst. Eur. Iš viso (išeliminavus nulines reikšmes) vidutinis faktinis atlyginimas sudaro 6,6 tūkst. Eur;
- Didelių įmonių administratoriaus faktinio atlyginimo intervalo nuo 5 tūkst. Eur iki 50 tūkst. Eur vidurkiai sudaro nuo 6,8 tūkst. Eur iki 27,9 tūkst. Eur. Bendras šio intervalo vidurkis – 16,4 tūkst. Eur. Iš viso (išeliminavus nulines reikšmes) vidutinis faktinis atlyginimas sudaro 16,4 tūkst. Eur.

Palyginus 2016 m. atliktos bankroto administravimo išlaidų analizės pagal 2013–2015 m. pradėtus ir baigtus bankroto procesų rezultatus (kur administratorių atlyginimų rekomendaciniai dydžiai buvo: mažų įmonių 0,5–6,5 tūkst. Eur, vidutinių įmonių 2,5–14 tūkst. Eur, didelių įmonių 7,4–32 tūkst. Eur) su 2016–2019 m. duomenimis matyti, kad daugelis administratoriaus atlyginimo vidutinių dydžių sumažėjo.

Vidutiniai faktiniai bankroto administravimo išlaidų ir administratoriaus atlyginimo dydžiai parodo, kad nuo nutarimo įsigaliojimo daugelis jų mažėja, tačiau tikėtina, kad tam turėjo įtakos pagausėjęs mažų įmonių skaičius, nes naujesnio laikotarpio (2016–2019 m.) mažos įmonės sudaro 93,5 proc. visų bankrutavusių įmonių, tuo tarpu, ankstesnio (2013–2015 m.) laikotarpio mažos įmonės sudarė tik 53,4 proc. Tai galėjo nulėmti nuo 2015 m. sausio 1 d. sukurta Bankroto administratorių atrankos kompiuterinė programa, kai valstybės kreditoriai įgavo galimybę inicijuoti bankroto procesus seniai neveikiančioms, prikaupusioms skolų ir neturinčioms turto įmonėms, kurioms taikomos supaprastintos bankroto procedūros ir administratoriams tenka prisiimti riziką ir administravimo išlaidas sumokėti iš savų lėšų.

Atsižvelgiant į šį faktą, nerekomenduojama vadovautis pastarojo (2016–2019 m.) laikotarpio duomenimis, nes jie sumažintų administravimo išlaidas ir administratoriaus atlyginimą, todėl siūlytina palikti šiuo metu galiojančius rekomendacinius minimalius administratoriaus atlyginimo dydžius ir priemokas už įplaukas dydžius.

Virginija Jūrienė, tel. (8 5) 212 5464, el. p. virginija.juriene@avnt.lt